

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10, II. пс.
Канто пошт. шв. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Нач. Редактор наймає
зі 10—12 год. передпол.
Реклама не змінюється.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в київ 4-20 ал.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Англії 1 год. Франція,
Голландія, Бельгія 20 ал. до,
Італія 7-50 ал. Німеччина 7-50
ал. Швейцарія 5 ал. до.
Чехословаччина 30 ал. до.
Румунія 150 ал. Болгарія 7-50
ал. Австрія 7-50 ал. Швейцарія
1 год. 1 год.

В сподів оголо-
шень знерватися
до Адміністрації.
—
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

Видав. ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“

Начальний редактор д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ

10. II. 1925. ВЕЧЕРНИЦІ „ТУРА“ 10. II. 1925. в великій залі Народнього Дому
в хосен Українських Інвалідів

Запрошення вислано вже в сім тижнів літ. Зголошення замовлень приймає проф. Білявський, вул. Хлановської 2.

„Нам потрібне багате село“.

Лінія селянської політики Комуністичної партії більшовиків України (КП(б)У) не була ніколи простою. Вона заломлювалася не тільки з року на рік, але й з місяця на місяць.

Від націоналізації землі до приватної власності, від комуні до індивідуального господарства, від пролетаризації села до орієнтації на середняка і накінець від розкуркулення села до збагачування індивідуальних господарств. Все в цьому огляді вилно всю непростоту лінії та непослідовність комуністичної політики на селі. Все, що було до цього часу, носило характер експерименту, випробовування „рунту згідно з принципом „ануж адається“.

Останніми часами заворушилися лави радянських політиків із КП(б)У. Бо ось секретар центрального Комітету тієї партії (КП(б)У) Квірінг, кинув у ті лави нове гасло: „нам потрібне багате село“. Затремтіли партійні товариші Квірінга. Бо де ж хто чував, щоби сповзніти комуніст, та ще й секретар центрального комітету партії зважився ставити „ставку на зможне селянство“, і тим самим махнув рукою на бідноту, організовану з таким грудом у комітетах неможників (комнезамках)! Та Квірінг виявив себе впертим і заслонив себе в полеміці цитатами з Леніна.

Протиліжники спровокували його на дискусію і він промовив, промовивши широкі і отверті. І саме ця його широкі мова доказує, що українське село нужденне, збіджене, виснажене та непомірно абаге. „Невже можна вважати за радянський ідеал господарство неможників?“ — питає Квірінг своїх опонентів і доказує далі цифрами, що ні! Нинішнє господарство неможника — це мізерія, біда та нужа. На всій Україні є 46 відсотків господарств без робочої худоби і 29,5 відсотків з однією штукою. Іншими словами на Україні 75,5 відсотків селян — це біднота. З двома штуками робочої худоби є 20 відсотків, з трьома 2,4 відсотків, а з чотирма тільки 1,4 відсотків.

Всі експерименти, доконані на українському селянстві довели його до того, що далі вінзавно котитися вже не може. Це бачить Квірінг і тому хоче цей повинний розгін українського селянства в обійми нужди спинити та повернути його назад на шлях до добробуту. Для радянської влади стараний господар, що збільшує своє господарство, корисніший ніж той, що сидить у запічку та чекає на допомогу, або мріє про те, когось розкуркудити.

Та розкуркулювати в українсько-

му селі вже нема кого, бо „розкуркулення давно закінчилося“. Куркульський елемент становить подекуди тільки 5 відсотків селянства, а ніколи не переходить 10%. Навпаки, в деяких околицях самі неможники доходять навіть до 95 відсотків. („Вісти“). При такому відношенні сил на селі не може бути мови про якунебудь дальшу пролетаризацію чи збодженість села. Мрією кожного неможника є придбати коня або й два коні, чи вола. Невже набувши вола він тим самим стає ворогом влади? Кожен неможник хоче стати щонайменше середняком. Виявляється, що нині на Україні підтягають під поніття куркуля (еліта) саме таких господарів, що мають пару волів чи коней. „Алеж це цілком помилково!“ — кличе Квірінг. Господар з двома конями чи волами — це середняк. І він повинен знати твердо, що в його двох волах ніякої контрреволюції нема, що він не боючись може набути зайву свиню, чи візю, тощо“.

Наведені вискази Квірінга доказують, що там, в українському селі постійно панує страх перед „розкуркулюванням“. Він повис над українським селом як марево, як Дамоклів меч. Хто працює і має користи з тої праці, не має змоги сам розпоряджуватися ними. Прийде хтось і забере добробок, забере працю в імя „розкуркулення“. Наслідки цього такі, що в селі безвиглядна біда. Навіть працювати махнуть рукою на все, і воліють бути неможниками, воліють закінчити інтензивну працю в господарстві та шукати допомоги від влади, шукати легкого прожитку при допомозі праці інших, знов таки шляхом „розкуркулювання“.

Видно, що все дійшло до краю, коли в рядах КП(б)У починається переорієнтація поглядів. Віддавна думують на Україні та в СРСР, гасла про те, щоби опертися на середняків. Але в тім то й річ, що згідно з конвенціональною, втертою у більшовиків термінологією на Україні ніяких середняків нема. Конвенціональна, комуністично-обивательська орієнтація добає в українському селі тільки біди і куркуль. Вона не хоче знати й відати про те, що господар з парою волів — це не куркуль, а середняк. Проте не диво, що правляча партія мусіла аж відкривати цього середняка в українському селі. Цього важкого залдання піднявся саме Квірінг, найаппетитніший у партії (КП(б)У) людина. І він відкрив, що дотеперішній український куркуль із парою волів, це не куркуль, а типовий середняк. На ньому саме мусить опертися радада. „Бо не вжеж хтось гадає, що при соціалізмі може бути мізерне господар-

ство, що не зводить кінці з кінцями“.

Куркуль на правду українське село вже й не має, хоч їх нараховує комуністична статистика аж 5 відсотків, а подекуди й десять. При неспинному розкуркулюванні їх і не може бути. Таке відкриття, очевидно, мусіло поділати на комуністичну масу як євесь. Ця маса не думає і не дивиться на життя критично, а живе демагогією погоні за легким хлібом. Одне в сьому приходиться кривити. І саме початком кінця тої розкуркуленості партійної маси є виступ Квірінга, який стоїть підлий центральний комітет КП(б)У. Прийшла пора будувати. Прийшла пора на гасло:

В напруженому положенні.

Кілька уваг на церковно-народні теми.

III.

Короткий історичний погляд на справу цelibату переконує нас, в яких мукх і болах здійснювано ідею загальною і насильно цelibату та які — що найменше — сумніви висліді цієї реформи, що мала дати Римові всеобіймаюче панування над світом. Дальше довідуюсь, що боротьбу в користь цelibату рішав незвичайно енергійний, зав'язаний і безоглядний папа Григорій VII, якого індивідуальність високо виростає понад голови римських єпископів, який вважав стати єдиновладцем майже всього тоді знаного, сьогодні сказали би ми культурного світа. Він підняв під свою всепалду і тверду руку не лише всі справи церкви, але і всіх пануючих та їх держави. Він розтягнув свій вплив на Іспанію, Сардинію, Корсику, Угорщину, графів Поовансії й Сабавдії, норманських князів, а навіть Русь віддав, а ленно якомусь прогнаному князеві. Він загрозив клятвою французькому королеві. Він наказав завести богослуження по римському обряду в Кастилії й Арагонії, а в Чехії заборонив при богослуженнях користуватися чеською мовою. Він вкінці покотив під свої ноги цисаря Гайнріха IV, (відомого Каносса). До того слід додати, що папи крім майже необмеженої церковної влади (бож всі вони зв'язано й послідовно боролися проти супрематії церковних соборів), крім підчинення собі монархів і тиранів, самі були монархами в церковній державі. А з цього випливали важелі й часто неперепричипні екекутизні засоби. Крім клятви, яку тоді безцеремонно кидали на право і на ліву, нерідко рішав і меч такі папські армії: бо таороені пануючими на папське доручення; Григорій VII, з успіхом переводив всі свої плани, не оглядаючи ні на кого і ні на що, але в справі цelibату мусив користуватися масами як своїм оруд-

дем, мусів вступати — як нині сказали б ми — на шлях демагогії, мусів підсичувати й використовувати їхні упередження. Іншими словами: в самій народній масі, в її глибинах, а її найнижчих верствах був примушений шукати союзника для здійснення своїх цelibатних намірів, мусів мати за собою більшість, щоби пригнути, покорити опірні духовенства, щоби приневолити його відкинутися від подорожного життя. А всеж такі тієї справи дефіцитивно не вирішив Григорій VII, хоч її вирішувало і перед ним і після нього справи, що принесла тільки шкід римській церкві і дала їй сумнівані користи. Справа цelibату серед римо-католицького духовенства хоч має за собою майже тисячолітню традицію, ще й сьогодні вирішав раз-по-раз, погрожуючи в нівець повернути реформи великого папи. Бо крик природи є сильніший від всіх реформ, а вимоги моралі політичних користі. Справа цelibату серед римо-католицького духовенства хоч має за собою майже тисячолітню традицію, ще й сьогодні вирішав раз-по-раз, погрожуючи в нівець повернути реформи великого папи. Бо крик природи є сильніший від всіх реформ, а вимоги моралі політичних користі. Справа цelibату серед римо-католицького духовенства хоч має за собою майже тисячолітню традицію, ще й сьогодні вирішав раз-по-раз, погрожуючи в нівець повернути реформи великого папи. Бо крик природи є сильніший від всіх реформ, а вимоги моралі політичних користі.

Як вже було згадано, реформатор може тільки тоді рахувати на успіх, коли має за собою більшість, або сподіється, що її буде мати, а опісля коли задумана реформа не входить в розріз з вимогами природи. Римські реформатори мали за собою більшість, але з огляду на те, що цelibатна реформа не покривалася з вимогами природи, вона тяглася століттями, раз менше, раз більше осягаючи свою мету, або й не осягаючи її зовсім і замість сподіваних наслідків даючи ажраз протиліжні. Моральність римо-католицького духовенства в середніх віках, в часах відродження і гуманізму, а нерідко й тепер все ще в багатьох випадках стоїть під знаком сумнівності. Про це свідчать між іншим і ті безспоминні

слова потіки, якими папський делегат монс. Часка намагався розарити наших спещеників підчас публічних заходів в р. 1901.

А що ж говорити про інших єрархів, які в своїх реформаторських замислах не мають за собою майже нікого з рідної своєї суспільності? Загалом духовенства різко протиставляється самій ідеї celibatu, а практика доказує слушність цього погляду. Так саме усе українське громадянство без винятку стоїть одним фронтом проти публічних замислів. Тут не приходиться говорити не то про більшість, але навіть про зникаючу меншість сторонників найновішої реформи. Правда, в станіславській дієчці при допомозі менше або більше довірливих засобів на прохоті останніх 15-ти літ випродуковано понад пів сотні celibatів, які минулого року в окремих товариствах відселарувалися від жонатого духовенства. Але чи більшість станіславських celibatів не є відселаровані від нашої суспільності, її інтересів, боїв і страждань? Чи станіславський агадчик, який — заплісуючи очі, черпає на перебір гонимих душ, в якійсь примхотливо-впевненій реформаторській акції сепарує свою тілесну від цілості галицької церковної особливості, не мусить в голіній задузі переходити через горнило роздвоєних сумнівів і важких душевних мук?

Кожна наші єрархи в своїй реформаторській акції не спираються на національні чинники, коли навіть не може бути мови про опору на власному громадянстві, то ясно, що заохоту, піддержку і силу до провадження celibatu мусять вони черпати деінде. І деж вони зачерпують тієї життєдайної сили для того, щоби плисти проти води, щоби нехтувати згодою духовенства і народу, щоби вперто обстоювати і провадити в життя ідею, яка є з точки церковно-народної недоцільною і безглуздою, яка замість реальних користей дає реальні шкоди?

Найбільше правдоподібним є те, що інспіратором celibatu є Рим. Кожна так справді є, то чому того ясно й виразно не скавати? Чи тут грають роль огляди на авторитет римської столиці, яка — виставляючи помагаючи примусового і загально-го celibatu, тим самим доміг своїм святочним зобов'язанням, прийняті Римом і кількакратно опісля потверджені. Коли Рим бажав собі це-

ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ АКАДЕМІЧНОГО СПОРТ. ТОВА. „УКРАЇНА“

КОТИЛІОН
RADIO-JAZZ-BAND

7-11-25

ДУГА РЕФЛЕКТОРІВ
ЕЛЕКТРОФОТОГРАФІЯ

Орхестра театральна. Початок 9:30 веч. — Запрошення видається від год. 5-7 веч. і в день Вечерниць від 10-12 в книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка.

лібату українсько-католицького духовенства, коли хоче тим робом зробити нас „правдивими католиками“, то асе таки цікаво булоб знати, чи не поманіація ставить пала ПІІ ХІ, тая „польський папа“ (б. нунцій у Варшаві), чи інші ватиканські кола і які? Бож а ходу львівського синоду довідуємося, що папа не давав монс. Часкі ніяких доручень, але доручення в справі celibatu дав йому відомий польський націоналіст кс. Лезюховський віденська нунціятура. А про цього харданна навіть о. кард. Сембратович висловився — як про „нашого злого духа“. Отже цікаво булоб знати, які саме „духи“ і де уміщені пруть наших єрархів до насильного переведення celibatu.

Якщо Рим налягає на насильне пригноблення до нашого духовенства загального celibatu, то не піддає сумніву, що тут є чинна польська рука. Вже давніше вплив Польщі у Римі був дуже значний, а тепер після реституції польської держави ще сильніше зріс, бож Польща — як „католицька“ держава — займає одно з найважливіших місць при Ватикані. Не тільки не виключене, але певне, що у ви-

могах Риму щодо celibatu є польська рука. А тоді ця квестія стає раг ексцелленс проблемою політичною, набирає ще виразнішої соціальної лакараски та є вимірена проти гр. кат. церкви як національної церкви галицьких Українців. Очевидно, при такій „реформаторській“ діяльності, провадженій під прапором чужих інтересів, долю celibatu стріне те саме, що стрінуло уній.

Кожна наші єрархи а власну руку, без посторонніх побудів провадити свою ідею, то як вони можуть це робити навмання, не маючи за собою нікого, стоячи в різкій суперечності і навіть боротьбі з власним громадянством? Хіба це не свідчило би про обдуманість насильно проваджені ідеї, тільки про відірваність від життя, яке несе на своїх хвилях зовсім інші виноги й інші постулати.)

*) Просимо у вчорашній статті під тим самим заголовком справити отсі доукасові помилки: на стор. 3-й, в 1-шій строці з додому замість „безженності“ має бути „беззжениості“, в строці 3-тій, рядок 25 замість „Григоріа XII“ має бути „Григоріа VII“, а в рядку 11-тій замість „балахки“ має бути „балачки“. — Ред.

В ятривій справі.

Помінаю всіх менталів,
А по живих плечу, —
Що чого я живу
Серед їх не бачу...
П. Куліш.

Ятрива справа celibatu виступила у нас знову як актуальна, бо з деяких хвилю поставлено її у різкий спосіб: Жонате чи безженне духовенство, і таким способом малоб отся справа перейти в статію: примусового celibatu.

Останній раз була вона поставлена в році 1918. у формі менше різкій, бо тоді о. митрополит Шептицький заступав думку, щоби якась частина наших богословів (10 процент) висвячувалася в безженні стані. Але й таке поставлення справи ятривило було нашу суспільність і тому в дні 9. вересня 1918

р. звернулася була до о. митрополита Шептицького *делуація*, зложена з пл. Юліана Романчука, Олександра Барвінського, д-ра Євгена Петрушевича, д-ра Степана Федика, д-ра Кирила Студинського і мене, — з представленням, щоби лишити status quo, значить залишити всякий хоч би посередній примус супроти кандидатів духовного стану. Тоді піднесено з одного боку, що всякий примус може доставити неповажаних людей, а відкинути тих, котрі по своему переконанню хочуть віддатися духовному стану та що це допровадить до занепаду нашого духовенства. З другого боку було сказано, що наші єпископи потребують безжениого духовенства до обслуговування

вищих ступенів в духовній єрархії, як також душпастирських місць, які є найбільше загрожені наслідком знищення церковних будинків або невисатчаючих приходів на удержання жонатого пароха...

Опісля наслідком державних перелоротів уступила справа celibatu на бік, та здавалося, що важливі справи стоять перед нами, яких celibat не в силі змінити. Але про те яказ тепер, в часі великої руїни виринають атаки проти нашого жонатого духовенства, щоби викласти потребу примусового celibatu, — при чім навіть аргументується, що ця справа обходить виключно духовенство, та що вона вирішиться самими духовними властями.

Та не в компетенції лежить суть справи, а в доцільності її ставленню.

Кожна так ставиться справу, то годиться відповісти, що у нас справа celibatu не є кастовою справою виключно духовенства, але *словом наводо*, з котрого виходить духовенство, з котрим воно живе, в котрім працює і з котрим терпить та переносить вєчу його долю. Таким *живим чинником суспільно-культурним* було і є наше жонате духовенство і тому нам не вільно на нього кидати камінням. Не буде воно туди йти, — то не буде його. Отсе розумімо і відчувасмо дуже добре, — бо ми вийшли зид тої стріхи, а хто цього не знає або не розуміє, той хай не підносить безоглядного голосу в справі celibatu, щоби опісля не *жсалувати агагенція без роздани*...

Та з другого боку кажеться: *Визов киний!* Отже безоглядна боротьба з приводу ятривої справи celibatu...

Станіславський єпископ о. Хомишин пішов за примусовим celibатом. А перецький єпископ о. Коциловський сказав, що Апостольська столиця призволяє висвячувати в жонатім стані, та він став в обороні цього привілею нашої церкви... Тепер прийшла черга на митрополита о. Шептицького. І чий же кидче нас тяжке лихоліття до єності і живої праці для до-

Осип Тувякський

3)

Кость бере жінку на іспит.

(Продовження.)

IV.

— Моя кохана пані поцесорка артулилася ще ліпше до мене й каже:

— Костю, а що ви робили би, як би ви мали таку жінку, як я?

Як я се почув і глянувши на пані поцесорку, то кажу вам правду, як на святій сповіді: з великої розкоші мільні на мене впадила...

Тут Кость перервав оповідання, бо хотів почути критику своєї жінки. Сю прогалину він поволі заливав чаркою, а тимчасом його стара розкритикувалася на всю губу:

— Куди ти, не вірте йому! Він бреше, аж куриться. Чи бачиш хто такого окаяника? А він каже, що говорить, як на святій сповіді! Ой, тримайте мене, бо нещасте буде!

Тимчасом Кость із великою насолодою вищував останню краплину з чарки, обер рукою уста й почав говорити:

— Вельможна пані — кажу я — лякає мене таким делікатним словом. Що мені відповісти? таж я про щось таке й не думав. Де такому хлопцю, як я, та збивати собі голову вельможною панським чоловічим антересам.

Моя любя пані поцесорка моргнула до мене, як відьма, своїми чорними бровами, показала мені повну губу білих, як точених зубів і питає мене:

— А відкиля ви знаєте, що я солодка?

Я на те:

— Вельможна пані не загнівається, як я скажу ширю правду, так... по хлопськи!

— Кажіть, кажіть, Костю, я не буду гніватися.

— Прошу пані, як би пані були могою жінкою, то я пані з любовию вів би...

Пані поцесорка в сміх і до мене:

— А я тоді вам боком виділаб...

Я на се так:

— Вельможна пані скавала свату правду. Кожда жінка найперше впадає чоловікові в око, потім впадає йому в серце, а потім виділає йому боком...

Пані поцесорка як не зачне сміятися! Ха! ха! ха! та! ха! ха! ха! а потім питає мене:

— А чому ж ви, Костю, так хотіли би мене вісти?

— Бо пані поцесорка то так, як біленька, пухенька, пильована вельможна пашка... А моя стара, то равоний, чорний, засушений, запідсильний сухар...

Тут Кость урвав, не оглядаючися, кинув до гостей перед собою, щоби дивилися у бік його жінки, що вона сьїжає...

Настя не дала на себе чекати.

Але з великої досади вона захрипала й немаче курка, якій господарня підірвала горло, алебділа:

— Кальїне, лютре, нехристе, розпуснику! Чи чуєте, люде? Він раз-ураз белендить „Моя солодка пані поцесорка“... „моя любя пані поцесорка“... „моя“... яка ще пані поцесорка, до хороби тяжкої, ти недовірку бусурманський! З ким ти шлюбу узяв? Зі мною, чи з нею? І де брав? На смітинку, чи у кропінні, ти, старий котюго! Ой, людоньки, дайте мені розкітку, хай я йому розкажу на вареницю той розтепаний звик!

Perit мужиків і жінок потрес цілою хатою, як нїзлий удар вихру. Кость із чаркою в руці стояв супокійно й задоволено підморгував очима. А коли сміх мужиків ушух, і тільки тонесеньке хіхотання жіноцтва ще котилося по хаті, Луць Семенюк крикнув по військовому:

— Тихо, баби!

Опісля Кость розказував далі оськ:

Моя любя пані поцесорка штовхнула мене делікатно своїм теплим панським боком і питає:

— Костю, а чи ви чуєте тепер коли свою жінку?

Як я почув ті слова, то аж мені аморозило хребет... Я перехрестився й відказав:

— Вельможна пані, борони й заступи мене Господи! Неаже пані думають, що як я простий хло, то вже мусів цілувати такий засу-

шений, папав і рот, як у мої старий?...

Тут Настя крикнула:

— О, того вже йому не подарую, хочби мене враз мали звідси на марах винести, ти коструба! лукавий!

V.

— Костю, — питає мене пані поцесорка таким солодким голосом, як та кути на Святий Вєчір, — чи ви любите цілувати?...

Я глянувши на свою солодку панську голубку й ніщо — лиш обамзався... але так, аби вона не побачила... Та здається мені, що вона мусіла щось помітити, бо дуже гарно засміялася й каже до мене:

— Костю, чи ви хотілиб мене цілувати?...

Як я се почув, то так, якби хто мене розваленим кльїшам за серце ахонив. Але я сказав:

— Чи я пані цілував би? О вельможна пані, що то, то ні...

— Чому ні?

— Я боюся...

— Чого боєся?

— Пані ніби так солодко говорять, а якби я вів і наприклад... значить... те... вельможну пані цілував, то добре знаю, що пані годі зробили...

— Ну, а сама цікава, що я зробила... А ви, Костю, знаєте, що?

— Знаю.

— Що?

— Лип мене в личу...

бра рідного народу? Коли не пора розводити боротьбу своїх проти своїх, бо заідець вийти може тільки велика втрата для нації і перет...

Тому країна пора, щоб наші чередові люди звернулися до князя київської церкви митрополита о. Шептицького, і домагалися привернення згідних відносин між народом і духовною владою. Та я переконаний, що о. митрополит Шептицький залгодить отос розведення в ім'я кращої будучності українського народу. Годі ятрити, — треба годі!

Д-р Кость Левинський.

Відень, 2. лютого 1925.

У. С. Р. Р.

Як довідуються про голод.

Офіційно стверджується, що вже наприкінці грудня на Україні не було проданого хліба. Харківський «Комуніст» ще 30 грудня повідомляв, що урядова елібіготаточка кампанія закінчилася на Україні колом. Поєднану українського мукотомального тосту вже зменшено на 30 пр. закривається 18 мукотомальних підприємств з числом робітників до 1000. Але це не поможе. Довів зерна на державні ціни все зменшуватися. Я — перед нікшоу губерній стоїть питання про додаткову компенсацію (попросту: закриття) низки мукотомальних підприємств.

Рівночасно київський кореспондент «Ек. Ж.» («357») пише, що на Київщині «визначився нестача до 9 міл. пудів основних хлібних культур». Постачання хліба дуже незначне. Та сама частинка у числі 12 0. січня вже повідомляє, що з України та Північного Кавказу, як «з району, охороняє нездоровот», появилася в українській області. Б-шеселубіші та Сибіру численні скупишки хліба. Школа тільки, що я там хліба купити не можна.

Перед таким фактом сама РКП. мусить завіттувати і в московській «Правді» з дня 10. січня читаємо: «На початку хлібної кампанії ми зробили поважну помилку. Ми переоцінили кількість хлібних лиць». Та практичних висновків з цього трітання совітська влада не робить ніяких. Начека держоргани заложуються коло дальшого вивозу хліба з України. Як довідуюся з «Ек. Ж.» («5») з України постановлено вивезти за кордон на 30 міл. керб. збіжжя, в першу чергу кукурузи та ячменю. А рівночасно ратанська влада купує хліб за координат. Як повідомляється з Торонто (Канада), ратанська влада закупила через Мейла Лиф Мілінт Ко* 120 тисяч мішків пшеничного борошна. Ратом з тим совітські агенти ведуть переговори про закупку збіжжя на Мадершин (бердзін), «Вечер».

Одна рука вивозить, а друга ввозить, — така політика булаб чистим божевільям, навіть з погляду самих большевиків. Але в дім нби то божевільні є певна система. Одна рука вивозить з України, а друга ввозить... кудись инде.

Пані поцесорка почала заливати сердечним сльозом, аж луна ходила темним лісом, аж мої коники насторожили уха та почали внутрішніми очима оглядатися на нас обох.

— Вйо, вйо, мої любі коники, — поганяю я, — бабський сміх небезпечний тільки для хлопів, ніколи для коней...

Пані поцесорка регочеться, хаха-кас, хихикає й хіхікає разураз а я дивлюся на неї з боку й так собі віркую:

— Невже це можливе, щоб така гарна й така велика пані та хотіла з моїм збутовним, хлопським ротом, а вибачте, цмокати?... Гм, гм... Се дивно, се дивно... Ба! А може з мене не є правдивий хлоп? Може в моїй шкурі сидить якийсь збанжротований граф або бодай якийсь миршавий шляхтич... Хто його зна? Не дурно Василів студент казав у читальні: — Ви, Костю, — каже — і всі оглядівські хлопці та кож має свій герб, як се у шляхтичів водиться. Той герб, — каже, — так виглядає: хлопчого ногою сперся на сніг, вивернувши собі на коліно товстезного шляхтича, та пухляком перішить його в те місце, звідки нога виростають. Ні, й Богу, чую, що якийсь мій прапрадід мусів бути бодай крулем, коли такі шляхетні та магнатські особи, як пані поцесорка, задичаються до мене... Алеж бо і красуня з неї, віроку! Личко білесеньке ніби цин-

До боротьби

за право навчання в матірній мові!

Дня 31. березня (марта) п. р. минає речинь до вношеня декларації з домаганням введення до публічної школи української мови навчання. Виконавчий розпорядок до шкільного «кресового закону» подає зразок декларації, яка в принаровленні до наших умовин мусить мати осьтаний зміст:

Декларация.

Я пишу підписаний... (Ім'я і прізвище), горожанин Ричипотоміто: Польської, української (polskie, ukraińskie) народності, мешканець... (назва місцевості) громади... (назва повіту) як батько — мати — правий опікун дитини (дітей) в шкільному віці, а саме:

1) (Ім'я дитини) 3) (Ім'я дитини)
2) (Ім'я дитини) 4) (Ім'я дитини)
на основі арт. 3. закону з дня 31. липня 1914 р., що виставляє деякі постанови про організацію шкільництва (Dz. U. R. P. № 79 роз. 765), висловлюю бажання, щоб до — істлуної — млячої постанти — публічної загальної (powiatowej) школи в... була введена українська (polska, ukraińska) мова навчання.
Дня... 1925.

(власноруч підпис)

До Шкільного Інспектора в... (назва місцевості)
(Примітка: В тексті декларації переречкувати неспотрібні слова!)

Коли підписує декларацію опікун дитини в шкільному віці, тоді він мусить подати не лише ім'я дитини, але обов'язково також її прізвище.

Для певності, що всі підписані декларації будуть внесені до шкільного повітового інспектора, доручені йому і ним в цілості переховані, слід повести справу вношення декларацій в той спосіб: один з батьків, котрі підписали декларації, перелічить їх і подасть разом до протоколу шкільної повітової ради, при чому зараз таки має дістати урядове ствердження скількох внесених декларацій на задалегідь приготованому і на 20 грошів остемпльованому рубрум; це ствердження переховати для евентуального рекурсу.

Тому повинен негайно утворитися в кожній місцевості (де є понад 25 процент українського населення) і в кожному повіті окремий комі-

нічна мука. А які в неї груди! скажм по панськи: гейби дві великодні баби. Або по хлопськи: як у моїй хаті, вибачте, припічок... А яка спека звідтам віє!... Ябн тах на ті груди поставити горня з пшином і з водою, то ух! слово гонору: за хвилинку булаб готова каша з молоком...

Пані поцесорка перебила мені думки.

— Костю, — питає, — чого ви так мовчите?

— Мені, прошу пані, чогось нагло стало жаль...

— Кого вам жаль, Костю?

— Вельможної пані...

— Мене жаль?... Чому?

— Бо пані білі...

— Я — біда?... — Так...

— Чому?...

— От, наприклад... Ваші груди, вибачте, голі... Значить, не стало при сукий матерії на груди... Ну, значить... забракло грошей...

Пані поцесорка як не засміється: — Костю, бодай ви здорові були!... Ви жартуєте?... Правда?

— Правда, прошу пані. Я знаю, що на панські жінки така гола мода нашла.

(Продовження буде.)

тет, злежений в метику і свідомих громадян, якого завданням буде перепести гідно цю плебісцитову акцію і допильнувати короткий її речинь.

І. Л.

МАВНАРАДА

Н. У. Т. І
«Богам»

І. Т. Лютого.

Поіменні запрошення вул. Русака 18. І. п. Тон. «Карпат».

ВІГЛУКИ ДНЯ.

На тропі Гармана II.

Вже кілька разів гукнувся «Зін» подавав до загального відоа, що в мало мисливську жинку. Про інші мої жинки піл і не гадаю, так що мало хто знає наприклад, що я також пишу поезії.

Але ну! Добре що хоч а одного боку мій секс-такую позитивіст.

Що я маю мисливську жинку то це неоспорний факт, а що мені через те багато неприємностей трапляється, то не також факт.

Про одну таку неприємність хочу саме розказати.

Ляв дні тому вертів я а поховання і віз зі собою тин зені (на смерть забити) і мішку. Сидючи до трамваю поставив я мішок на платформі, а сам сіл зраз пош дверей на димі, щоб у вагати на свою добуку, бо ліні дуже тяжкі чені і за алозієм не треба шукати.

На одній а герстандів всіля тодох польських студентів і станули собі на платформі коло мого мішка. Якось нехотя рушма один из нихого мішок і заволаво поднівся на дошину.

— Co to jest? — запитав більше сам себе, як тварини.

— A co tam takiego?

— Coś miękkie... Tak jak by ciało!

Тон голови сентинсь нал моім мішком. Студенти один по другим пробували ногою звісі тазмичного пактунку.

— Może to jakiś podrzutek? догадувався один.

— E! Na podrzutek to za wielkie!

— A czyje to może być? запитав третій.

Стал розгизатися по трамваю за власним мішком.

Я вда, що мене не зовсім на обході і спокійно крива паніроку.

Студенти від о трошки хвилювалися. То один, то другий штуркав ногою в мішок і кожний приходив до справдішого зключення:

— To absolutnie jakiś cieł.

Я вже думав, що на тім ціл моя пригода і скінчиться, та из одям з герстандів вскопих на платформу поліціант і спрва віддавзав ціланий оборот.

Всім нам відомо, як велика частина суспільної суспільності, а власні пильності всіма можливими способами від преси до приватних повед, помігзе своїй поліції. Чомуж мавиб сії три молодіші зробити винмок. По-зда, то не гагадало а могло бути якимсь бестияльським мордом ала Гарман.

— Proszę pana — звернувся один з молодців до поліціанта. — Tu coś jest w worku nieregularne.

Оборонив пана і горбжанської свободи заметушися. Порухав ногою мішок, зробив по можності наймудрішу міну і закопхлюдував.

— Ciekawe!.. A czyje to jest?

— Nie wiemy! відповіли студенти.

— No to zaszczepmy na właściwie, скавав панним голодом поліціант.

Всі насторожились і ждали.

Припустав, що млязи про найдивовижніший історії, а предстванник влади напав про аналіз і нагороду.

Від часу до часу мавица відзначав за револвер і підкручував лус.

Прийшов мій перестанок.

Ручу, що поліціант і студенти дзвие переїхали сій, але це зовсім а зовсім оповидає.

Я вийшов на платформу і ледви підняв свій мішок, пошу над ухом:

— Przecież... A co pan tu wiecie?

Я вдав застрашенного:

— N... nie! To moje rzeczy...

— Paskie rzeczy! злобно посміхнувся поліціант. A moja rzecz jest karpić i zadecy o odpowiedzi. W imieniu prawa: Co pan wiecie.

— Tępa! випалив я.

— Niech pan ze mną bawka nie robi! Proszę ze mną!

Я від і трамваю і стану на хіднику.

— Pulańcie! — Pulańcie! — Pulańcie! — Pulańcie! — Pulańcie! — Pulańcie! — Pulańcie! — Pulańcie! — Pulańcie! — Pulańcie!

ОСТАННІ ВІСТІ.

Виделення з східних вістрів.

На засіданні соймової палати, комісії 5. II, голосували над резолюцією у «кресових» справах. П. Кернік поставив м. ин. резолюцію: «Со-й м вавнає уряд, щоби усунути із східних повсвідств насесення, якому не прислугує польське горожанство. Прот резолюції за-протестували послы Італер і Еремін. Пос. Італер заявив, що ухвалення такої резолюції риннялося би катастрофі більше як на мільона людей. Пос. Кернік відповів, що резолюцію розуміє так, що можна буде видалити людей, які не мають вимагати набутти горожанство.

Грецько-турецький конфлікт.

Феті бей заявив на засіданні турецьких Нар. Зборів, що видалення в Туреччині патріарха Константиана є легальним актом. Туреччина хоч настроєна мирово, мусіла б однак протиставитися збройно всякій евент. інтервенції ззовні в справах, які вважає строго внутрішніми. Збори прийняли однодушно заяву Феті бей, — Турецький уряд у відповідь на грецьку ноту заявив, що піддержує по-ід, що його крок не є зовсім порушенням лозанського договору. Тур. уряд відкажується прийняти предложення піддати справу під рішення гагського трибуналу. Грецьке посольство у Відні звідомляє, що не є правдоподібно, щоби конфлікт довів до війни. Грецький уряд старається мирово поладити конфлікт, маючи ще отвертий шлях до Союзу Народів.

Бравн не прийняв вибору на през. мін.

Пруська тел. агенція звідомляє урядово, що Бравн вислав до президента прусского сойму листа, в яким звідомляє його, що не приймає вибору на президента міністрів.

Вбивство наци. Лютра?

У мадарському соймі круждала чутка про вбивство нового німецького канцлера Лютра. Німецьке посольство у Будапешті заперечило вістку.

Зізнання вбивини о. Дурнота.

В львівській поліції експозитур зізнавали вчора оба вбивини о. Дурнота, Павел і Кароль Судол. 21-літній П. Судол зізнав спокійно, що поповнив злочин, «бо життя є великою оманю», хотів здобути гроші на виїзд до Румунії, а відтам до Лані. Дізнався, що о. Дуркот із Корцова має більшу готівку, пішшов там із братом, узали з собою кріс і багнет. Вийшли вікном. Свещеник і син його боролися. Якась жінка відібрала К. Судолов' кріс. П. Судол пробив двірч о. Д. багнетом, увільнив брата й оба втекли. Ніхто не підозрівав їх у вбивстві грабежах і розбродініх постерукових. Частенько стрічався П. Судол а розбродініми постеруковими, а з сином пок. о. Дуркота грав у шахи в поїзді з Жовки до Сокаля. За нагробовані гроші ходив до кіна в Жовку, а раз у першому ряді сидів із старостою. При війську взагалі не служив, бо весь час був на дезерції. Своіх учинків не жалув «бо працювати не хотілося й не варт». — Наглий суд над бандитами відбудеться мабуть у віторок.

АЛЕКСАНДЕР ГОФРИН

ем. упр. школи в Філіпівці Мов. Золочин.

помер по догай а тяжкій хворозі за-осмотреній Майс. Гайнаки дня 4. п. м. в 72 р. життя. Похорох відбудеться дня 6. п. м. о год. 9-й рано на місцеве кладовище, про що повідомляють горем прибиті жєна, дочка, злгі і внуки. 3-1

